Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 3 kwietnia 2014 r.*

Odwołanie — Pomoc państwa — Pomoc w postaci dorozumianej nieograniczonej gwarancji na rzecz La Poste, wynikająca z posiadanego przez nią statusu podmiotu prawa publicznego — Istnienie gwarancji — Występowanie zasobów państwowych — Korzyść — Ciężar dowodu i standard dowodowy

W sprawie C-559/12 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 Statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 3 grudnia 2012 r.,

Republika Francuska, reprezentowana przez G. de Bergues'a, D. Colasa, J. Gstaltera oraz J. Bousin, działających w charakterze pełnomocników,

wnosząca odwołanie,

w której drugą stroną postępowania jest:

Komisja Europejska, reprezentowana przez B. Stromsky'ego oraz D. Grespana, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: A. Tizzano (sprawozdawca), prezes izby, A. Borg Barthet, E. Levits, M. Berger i S. Rodin, sędziowie,

rzecznik generalny: N. Jääskinen,

sekretarz: V. Tourrès, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 11 września 2013 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 21 listopada 2013 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: francuski.

Wyrok

1 Republika Francuska żąda w odwołaniu uchylenia wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 20 września 2012 r. w sprawie T-154/10 Francja przeciwko Komisji, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem", w którym Sąd oddalił wniesioną przez to państwo członkowskie skargę na wydaną przez Komisję w dniu 26 stycznia 2010 r. decyzję 2010/605/UE w sprawie pomocy państwa C 56/07 (ex E 15/05) przyznanej przez Francję na rzecz przedsiębiorstwa La Poste (Dz.U. L 274, s. 1, zwaną dalej „sporną decyzją").

Okoliczności powstania sporu

Ogólny kontekst niniejszej sprawy

2 W zastosowaniu loi nº 90-568, du 2 juillet 1990, relative à l'organisation du service public de la poste et des télécommunications (francuskiej ustawy nr 90-568 z dnia 2 lipca 1990 r. w sprawie organizacji publicznych usług pocztowych oraz telekomunikacyjnych, JORF z dnia 8 lipca 1990 r., s. 8069) dawna dyrekcja generalna ds. poczty i telekomunikacji, która podlegała dotąd ministrowi ds. poczty i telekomunikacji, z dniem 1 stycznia 1991 r. została przekształcona w dwie niezależne osoby prawne prawa publicznego, czyli France Télécom i La Poste. W ustawie tej wyraźnie upoważniono La Poste nie tylko do wykonywania zadań z zakresu świadczenia usług publicznych, ale także do prowadzenia w pewnym zakresie działalności otwartej na konkurencję.

3 Zgodnie z art. 1 [francuskiego] rozporządzenia z dnia 31 grudnia 1990 r. przyznającego gwarancję państwa w odniesieniu do pożyczek obligacyjnych i bonów oszczędnościowych PTT wyemitowanych przed dniem 31 grudnia 1990 r. (JORF z dnia 18 stycznia 1991 r., s. 917) „państwo gwarantuje bezwarunkowo obsługę odsetek, amortyzacji, premii, prowizji, kosztów głównych i ubocznych pożyczek obligacyjnych i bonów oszczędnościowych PTT wyemitowanych przed dniem 31 grudnia 1990 r. w celu wspierania finansowania wydatków inwestycyjnych z dodatkowego budżetu poczty i telekomunikacji, na podstawie art. L. 127 kodeksu pocztowego i komunikacyjnego [...], i przeniesionych na La Poste na podstawie art. 22 ustawy z dnia 2 lipca 1990 r. [...]".

4 Ponadto wyrokiem z dnia 18 stycznia 2001 r. Cour de cassation (druga izba cywilna) podtrzymał zasadę, w myśl której La Poste należy utożsamiać z zakładem publicznym o charakterze przemysłowo-handlowym (zwanym dalej „EPIC").

5 We francuskim prawie administracyjnym EPIC oznacza osobę prawną prawa publicznego posiadającą odrębną od państwa osobowość prawną i niezależną finansowo, a także wyposażoną w szczególne kompetencje, obejmujące generalnie wykonywanie jednego bądź kilku zadań z zakresu świadczenia usług publicznych.

6 Z posiadania statusu EPIC wynika pewna liczba konsekwencji prawnych, a w szczególności brak możliwości zastosowania uregulowanych w prawie powszechnym postępowań upadłościowych i likwidacyjnych i zastosowanie loi nº 80-539 du 16 juillet 1980 relative aux astreintes prononcées en matière administrative et à l'exécution des jugements par les personnes morales de droit public (ustawy nr 80-539 z dnia 16 lipca 1980 r. w sprawie okresowych kar pieniężnych nakładanych w sprawach administracyjnych oraz wykonywania wyroków przez osoby prawne prawa publicznego, JORF z dnia 17 lipca 1980 r., s. 1799).

Postępowanie administracyjne i sporna decyzja

7 W wydanej w dniu 21 grudnia 2005 r. decyzji Komisja zatwierdziła przeniesienie działalności bankowej i finansowej przedsiębiorstwa La Poste do jej spółki zależnej, La Banque Postale. W tej decyzji Komisja podkreśliła, że kwestia nieograniczonej gwarancji państwa udzielonej La Poste będzie przedmiotem oddzielnego postępowania.

8 W dniu 21 lutego 2006 r., zgodnie z art. 17 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. [88 WE] (Dz.U. L 83, s. 1), Komisja poinformowała władze francuskie o swoich wstępnych wnioskach w sprawie istnienia nieograniczonej gwarancji państwa, która to gwarancja miałaby wynikać ze statusu La Poste i stanowić pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE.

9 Uznawszy, że ta nieograniczona gwarancja państwa istniała już przed dniem 1 stycznia 1958 r., czyli datą wejścia w życie we Francji traktatu WE, Komisja zastosowała zasady proceduralne odnoszące się do pomocy istniejącej i na podstawie art. 18 rozporządzenia nr 659/1999 wezwała Republikę Francuską do uchylenia, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2008 r., gwarancji, z której korzystała La Poste.

10 Po przeanalizowaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez władze francuskie w przedmiocie projektu zmiany dekretu nr 81-501 z dnia 12 maja 1981 r., przyjętego w celu wykonania ustawy nr 80-539 Komisja powiadomiła te władze o swej decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego. Publikując tę decyzję w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* z dnia 3 czerwca 2008 r. (Dz.U. C 135, s. 7), Komisja wezwała zainteresowanych do przedstawienia uwag w przedmiocie spornego środka.

11 Czyniąc zadość żądaniu Komisji władze francuskie w piśmie przekazanym w dniu 31 lipca 2009 r. poinformowały tę instytucję, że Rada Ministrów w dniu 29 lipca 2009 r. przyjęła projekt ustawy w sprawie przedsiębiorstwa La Poste i działalności pocztowej, który to projekt przewidywał w szczególności przekształcenie przedsiębiorstwa La Poste z dniem 1 stycznia 2010 r. w spółkę akcyjną podlegającą przewidzianym w prawie powszechnym procedurom naprawczym i likwidacyjnym. Doprowadziło to do uchwalenia loi nº 2010-123 du 9 février 2010 relative à l'entreprise publique La Poste et aux activités postales (ustawy nr 2010-123 z dnia 9 lutego 2010 r. w sprawie przedsiębiorstwa publicznego La Poste i działalności pocztowej, JORF z dnia 10 lutego 2010 r., s. 2321), która weszła w życie w dniu 1 marca 2010 r.

12 W dniu 27 lutego 2010 r. Komisja podała sporną decyzję do wiadomości władz francuskich.

13 Po pierwsze, po przypomnieniu w szczególności treści rozpatrywanego środka (motywy 18–37 tej decyzji), Komisja doszła do wniosku, że La Poste skorzystała z takiej gwarancji państwa francuskiego ze względu na pewne szczególne cechy ściśle związane z jej statusem przedsiębiorstwa publicznego (motywy 116–255 tej decyzji).

14 W tym względzie Komisja podkreśliła przede wszystkim, że La Poste nie podlega przepisom prawa powszechnego regulującym kwestie naprawy i likwidacji przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji (motywy 116–147 tej decyzji).

15 Następnie instytucja ta wykazała, że wierzyciel przedsiębiorstwa La Poste ma pewność zaspokojenia jego wierzytelności, w wypadku gdyby przedsiębiorstwo to znalazło się w trudnej sytuacji finansowej i nie mogło wywiązać się ze swoich zobowiązań (motywy 148–229 tej decyzji).

16 Komisja uznała wreszcie, że nawet jeśli po wykorzystaniu procedur windykacyjnych opisanych w motywach 150–229 spornej decyzji wierzyciel przedsiębiorstwa publicznego nie zdołałby doprowadzić do zaspokojenia swej wierzytelności, to i tak miałby on pewność, że wierzytelność ta nie

przepadnie. Aby bowiem zapewnić ciągłość wykonywania zadania z zakresu świadczenia usług publicznych prawa i zobowiązania La Poste w każdym wypadku przechodzą na inną niż państwo osobę prawną prawa publicznego bądź, w jej braku, na to właśnie państwo (motywy 230–250 tej decyzji).

17 W tych okolicznościach Komisja uznała, że nieograniczona gwarancja państwa, z której korzystała La Poste, skutkowała przeniesieniem zasobów państwowych w rozumieniu pkt 2.1 obwieszczenia Komisji w sprawie zastosowania art. 87 [WE] i 88 [WE] do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz.U. 2008, C 155, s. 10) (motyw 254 spornej decyzji) i można ją było przypisać państwu (motyw 255 tej decyzji).

18 Po drugie, Komisja uznała w pierwszej kolejności, że lepsze warunki finansowania uzyskane przez La Poste w wyniku przyznania tej nieograniczonej gwarancji stanowiły korzyść o charakterze selektywnym (motywy 256–300 spornej decyzji), przy czym pewna liczba analiz oraz metodologie stosowane przez agencje ratingowe świadczą o tym, że ta gwarancja, jako istotny element wsparcia państwa na rzecz La Poste, pozytywnie wpływa na rating finansowy tego przedsiębiorstwa, a w konsekwencji na warunki finansowania, jakie mogło ono uzyskać (motywy 258–293 spornej decyzji). Ponadto Komisja uznała, że rozpatrywany środek mógł zakłócać konkurencję i wywierać wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi (motyw 301 tej decyzji).

19 Komisja uznała następnie, że rozpatrywana gwarancja stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE (motyw 302 spornej decyzji) i że nawet po zmianie według propozycji władz francuskich nie spełnia ona żadnego z warunków wymaganych do uznania jej za zgodną z rynkiem wewnętrznym (motywy 303–315 tej decyzji).

20 Ostatecznie instytucja ta stwierdziła, że „nieograniczona gwarancja przyznana przez Francję na rzecz przedsiębiorstwa La Poste stanowi pomoc państwa niezgodną z rynkiem wewnętrznym, [a] Francja uchyli tę pomoc najpóźniej do dnia 31 marca 2010 r.”.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

21 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 2 kwietnia 2010 r. Republika Francuska wniosła skargę o stwierdzenie nieważności spornej decyzji, opierając ją na trzech zarzutach.

22 Po oddaleniu w pkt 35–48 zaskarżonego wyroku zarzutu niedopuszczalności tej skargi, zgodnie z którym sporna decyzja nie była aktem niekorzystnym, Sąd w jego pkt 53 podniósł w istocie, że te trzy zarzuty odnoszą się w zasadzie do ustalenia istnienia korzyści. W pkt 54–57 tego wyroku uznał on za więc niedopuszczalny ze względu na spóźnione podniesienie argument dotyczący nieuwzględnienia warunku dotyczącego przeniesienia zasobów państwowych, uznając, że jest to nowy zarzut, który został podniesiony dopiero na etapie repliki.

23 W pkt 61–103 zaskarżonego wyroku Sąd zaś w pierwszej kolejności oddalił zarzut drugi, dotyczący błędnej oceny faktów i naruszenia prawa, jakich miała się dopuścić Komisja ze względu na to, iż uznała, że EPIC ze względu na swój status korzystały na gruncie francuskiego prawa z dorozumianej i nieograniczonej gwarancji państwa.

24 Następnie w pkt 104–117 zaskarżonego wyroku Sąd przeanalizował zarzut trzeci, dotyczący błędnej interpretacji pojęcia korzyści w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, który to zarzut dzieli się na dwie części.

25 W pkt 105–112 tego wyroku Sąd oddalił część pierwszą tego zarzutu, w ramach której podniesiono, że Komisja, opierając się również na stanowiskach zajętych przez agencje ratingowe, błędnie uznała, iż istnienie gwarancji państwa przysparzało korzyści La Poste. W pkt 113–116 tego wyroku oddalił on

drugą część tego zarzutu, opartą na tym, że Komisja błędnie uznała, iż domniemana gwarancja państwa mogła przysporzyć La Poste korzyści ze względu pozytywny wpływ, jaki wywarła na jej ocenę finansową.

26 Wreszcie w pkt 118–125 zaskarżonego wyroku Sąd oddalił jako bezzasadny zarzut pierwszy, dotyczący naruszenia prawa, jakiego miała się dopuścić Komisja w zakresie wymogów dotyczących ciężaru dowodu i standardu dowodowego, których spełnienia żąda się od niej w dziedzinie pomocy państwa, zarówno w zakresie dotyczącym wykazania istnienia dorozumianej gwarancji państwa na rzecz La Poste, jak i w ramach analizy tego, czy doszło do przysporzenia korzyści.

27 W tym względzie, po pierwsze, w pkt 120 zaskarżonego wyroku Sąd stwierdził, że „charakter dowodów, jakie powinna dostarczyć Komisja, jest w znacznej mierze uzależniony od charakteru przewidywanego środka państwowego", a dowód istnienia gwarancji państwa o charakterze dorozumianym „można [...] wyprowadzić z szeregu współistniejących okoliczności, wystarczająco wiarygodnych i spójnych, wynikających między innymi z interpretacji właściwych przepisów prawa krajowego, a w szczególności ze skutków prawnych, jakie wypływają ze statusu prawnego przedsiębiorstwa beneficjenta".

28 Z tego względu w pkt 121 tego wyroku podniósł on, że Komisja „przeprowadziła pozytywną analizę istnienia nieograniczonej gwarancji państwa na rzecz La Poste", biorąc pod uwagę szereg zgodnych okoliczności, które stanowiły wystarczającą podstawę do wykazania, że La Poste skorzystała – ze względu na posiadany przez nią status EPIC – z takiej gwarancji.

29 Po drugie, w pkt 123 tego wyroku Sąd uznał, że Komisja przedstawiła również liczbę dowodów wystarczającą do wykazania, iż gwarancja ta przysporzyła korzyści, gdyż w odniesieniu do pomocy, która została już przyznana, instytucja ta nie była zobowiązana do wykazania rzeczywistych skutków spornego środka. Sąd wyjaśnił również, że nie zachodzi w tym względzie potrzeba dokonywania jakiegokolwiek rozróżnienia między pomocą istniejącą a pomocą niezgodną z prawem.

30 Na poparcie tego wniosku Sąd dodał w pkt 124 zaskarżonego wyroku, że „rzeczywisty skutek korzyści, jakiej przysparza gwarancja państwa, może być domniemywany" i że „gwarancja taka umożliwia kredytobiorcy uzyskanie niższych stóp oprocentowania kredytu czy też zaoferowanie niższego zabezpieczenia".

31 Uwzględniając powyższe, Sąd oddalił skargę w całości.

Żądania stron

32 W swym odwołaniu Republika Francuska wnosi do Trybunału o:

— uchylenie zaskarżonego wyroku;

— wydanie przez Trybunał ostatecznego orzeczenia w sprawie w drodze stwierdzenia nieważności spornej decyzji lub przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd;

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

33 Komisja wnosi do Trybunału o:

— częściowe odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej i częściowe oddalenie jako bezzasadnej;

— obciążenie Republiki Francuskiej kosztami postępowania.

W przedmiocie odwołania

34 Na poparcie odwołania Republika Francuska podnosi cztery zarzuty.

W przedmiocie zarzutu pierwszego

Argumentacja stron

35 W swym pierwszym zarzucie Republika Francuska podnosi, że Sąd dopuścił się naruszenia art. 44 § 1 lit. c) oraz art. 48 § 2 swego regulaminu postępowania ze względu na to, iż w pkt 53–57 zaskarżonego wyroku uznał on, że wszystkie zarzuty, na których oparte zostało żądanie stwierdzenia nieważności, wiązały się z ustaleniem istnienia korzyści i, co za tym idzie, argument oparty na pominięciu przesłanki związanej z przeniesieniem zasobów państwowych jest niedopuszczalny ze względu na to, iż stanowi on przedstawiony w toku postępowania nowy argument.

36 W tym względzie podnosi ona, że jak wynika jednoznacznie z części 4.1.1. spornej decyzji, zatytułowanej „Istnienie nieograniczonej gwarancji państwa: istnienie zasobów państwowych", oraz z jej motywów 161, 166, 183 i 254, kwestia tego, czy udzielono gwarancji państwa, wiąże się nierozerwalnie z przesłanką dotyczącą przeniesienia zasobów państwowych. Wynika z tego, że kwestionując we wniesionej do Sądu skardze przyznanie EPIC nieograniczonej gwarancji, jednocześnie musi ona kwestionować to, że doszło do przeniesienia zasobów państwowych.

37 Komisja odpiera, że z pkt 57 zaskarżonego wyroku oraz ze sprawozdania na rozprawę przed Sądem czytanych łącznie wynika, iż skarga o stwierdzenie nieważności nie zawierała żadnego samodzielnego zarzutu związanego z brakiem przeniesienia „zasobów państwowych". W każdym razie instytucja ta podnosi, że Sąd niewątpliwie skontrolował to, czy rozpatrywana gwarancja mobilizowała, czy też angażowała zasoby państwowe.

Ocena Trybunału

38 Na wstępie należy podnieść, że zgodnie z art. 44 § 1 lit. c) regulaminu postępowania przed Sądem przedmiot sporu oraz zwięzłe przedstawienie powołanych zarzutów stanowią dwie istotne informacje, które muszą znaleźć się w skardze wszczynającej postępowanie. Zgodnie z art. 48 § 2 tego regulaminu nie można podnosić nowych zarzutów w toku postępowania, chyba że ich podstawą są okoliczności prawne i faktyczne ujawnione dopiero w toku postępowania.

39 Należy również przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przedstawienie przedmiotu sporu i zwięzłe przedstawienie zarzutów muszą być wystarczająco zrozumiałe i precyzyjne, tak aby pozwalało to stronie pozwanej na przygotowanie obrony, a sądowi Unii – na dokonanie kontroli. Podobnie zawarte w skardze żądania powinny być sformułowane w sposób pozbawiony dwuznaczności w celu uniknięcia orzekania przez ten sąd ultra petita lub z pominięciem któregoś zarzutu (zob. podobnie wyroki z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie C-66/06 Komisja przeciwko Irlandii, pkt 30, 31; z dnia 12 lutego 2009 r. w sprawie C-475/07 Komisja przeciwko Polsce, pkt 43; a także postanowienie z dnia 7 maja 2013 r. w sprawie C-418/12 P TME przeciwko Komisji, pkt 33).

40 W niniejszym przypadku zaś, choć skarga wszczynająca postępowanie nie zawierała zarzutu mającego na celu formalne zakwestionowanie tego, że doszło do przeniesienia zasobów państwowych, nie ma jednak wątpliwości co do tego, iż najistotniejsze elementy, na których oparty został argument dotyczący nieuwzględnienia przez Komisję takiego warunku oraz zwięzłe przedstawienie tego argumentu wynikały w spójny i zrozumiały sposób z samego brzmienia tej skargi.

41 Z pkt 110–123 i 181 tej skargi, dotyczących zarzutu opartego na błędach, jakich miano się dopuścić w odniesieniu do faktu istnienia nieograniczonej gwarancji państwa dla La Poste, wynika bowiem jasno, że Republika Francuska już na tym etapie sporu zakwestionowała to, że doszło do przeniesienia zasobów państwowych.

42 Po pierwsze, Republika Francuska w pkt 119 i 123 skargi wszczynającej postępowanie twierdziła bowiem, że stosowanie ustawy nr 80-539 „nie pociąga za sobą zaangażowania przez państwo jego zasobów celem wsparcia" upadającego podmiotu prawa publicznego, gdyż „ustawa ta nie pociąga za sobą dla państwa żadnego zobowiązania do zagwarantowania długów". Po drugie, w pkt 181 tej samej skargi, wbrew temu, co podnosi Komisja, wyraźnie zakwestionowała ona pkt 254 spornej decyzji, twierdząc, że „gwarancja dalszego istnienia wierzytelności nie może stanowić gwarancji jej zwrotu i pociągać za sobą przeniesienia zasobów państwa".

43 Stanowi to bezpośrednią konsekwencję struktury spornej decyzji, która z kolei odzwierciedla cechy szczególne analizowanego środka państwowego. Nie ma zresztą wątpliwości co do tego, że część 4.1.1 tej decyzji była zatytułowana „Istnienie nieograniczonej gwarancji państwa: istnienie zasobów państwowych", a szereg jej motywów, a zwłaszcza: 161, 165, 174–179, 188 i 254, dotyczyło kwestii tego, czy rzeczywiście istniała dorozumiana gwarancja państwa na rzecz La Poste, gdyż przeprowadzono w nich analizę tego, czy prawo francuskie nakłada – pośrednio lub bezpośrednio – na państwo obowiązek zaangażowania swych zasobów celem pokrycia strat upadającego EPIC.

44 Wbrew zatem temu, co stwierdził Sąd w pkt 53–56 zaskarżonego wyroku, zarzuty podniesione w skardze wszczynającej postępowanie na poparcie żądania stwierdzenia nieważności spornej decyzji nie wiążą się jedynie z ustaleniem tego, czy istniała korzyść, a argumentacja dotycząca przeniesienia zasobów państwowych nie stanowi podniesionego na etapie repliki nowego zarzutu.

45 Należy przy tym wszystkim jednak stwierdzić, że jak podniosła również Komisja w uwagach pisemnych, błędne uznanie za nowy zarzut nie może pociągnąć za sobą uchylenia zaskarżonego wyroku.

46 Należy bowiem podnieść, że w ramach ustosunkowania się do zarzutu drugiego tej skargi, a w szczególności w pkt 85–87 i 92–98 zaskarżonego wyroku, Sąd w każdym wypadku w pełni i dogłębnie sprawdził zasadność podniesionego przez Republikę Francuską argumentu opartego na nieuwzględnieniu warunku dotyczącego przeniesienia zasobów państwowych.

47 Biorąc pod uwagę powyższe, należy zatem uznać zarzut pierwszy za pozbawiony znaczenia dla sprawy.

W przedmiocie argumentów podniesionych tytułem głównym w ramach zarzutu drugiego

Argumentacja stron

48 Poprzez argumenty podniesione tytułem głównym w ramach zarzutu drugiego Republika Francuska podnosi, że Sąd, rozstrzygając, iż Komisja w wystarczający pod względem prawny sposób ustaliła to, że udzielona została gwarancja państwa, naruszył zasady rządzące ciężarem dowodu i standardem dowodowym.

49 W pierwszej kolejności Sąd miał błędnie potwierdzić pkt 121 zaskarżonego wyroku całościowe rozumowanie przyjęte przez Komisję w spornej decyzji. Zdaniem wnoszącej odwołanie instytucja ta w istocie przyjęła szereg negatywnych domniemań i przeniosła na nią ciężar dowodu, uznając, że to władze francuskie winny wykazać to, iż nie udzielono gwarancji na rzecz La Poste, ze względu na to, że to EPIC nie podlegało przepisom prawa powszechnego regulującym kwestie naprawy i likwidacji przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji.

50 W drugiej kolejności wnosząca odwołanie twierdzi, że Sąd dopuścił się naruszenia prawa rozstrzygając w pkt 73 i 74 zaskarżonego wyroku, iż Komisja mogła w motywach 126 i 131 spornej decyzji zastosować domniemania i przenieść ciężar dowodu. Z motywów tych wynika, że domniemanie, iż przyznano La Poste gwarancję, zostało przyjęte przez tę instytucję jeszcze przed ustaleniem tego, czy ta gwarancja nie została unieważniona wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2005 r. ustawy organicznej z dnia 1 sierpnia 2001 r. w przedmiocie ustawy budżetowej.

51 W trzeciej kolejności Republika Francuska podnosi, że w pkt 119 zaskarżonego wyroku Sąd błędnie zastosował rządzące ciężarem dowodu i standardem dowodowym zasady, które zostały przyjęte w wyroku z dnia 17 września 2009 r. w sprawie C-520/07 P Komisja przeciwko MTU Friedrichshafen, Zb.Orz. s. I-8555. Zasady te bowiem dotyczą jedynie decyzji wydanych przez Komisję zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999 na podstawie dostępnych informacji, w przypadku gdy dane państwo członkowskie nie zastosuje się do nakazu udzielenia informacji.

52 W czwartej kolejności wnosząca odwołanie twierdzi, że Sąd w pkt 120 zaskarżonego wyroku błędnie rozstrzygnął, iż dorozumiany charakter gwarancji państwowej udzielonej będącemu EPIC przedsiębiorstwu La Poste może znajdować wyraz w obniżeniu wymogów dotyczących standardów dowodowych i nie jest wymagane wykazanie, że doszło do jej udzielenia, na podstawie obiektywnego i zgodnego materiału dowodowego, umożliwiającego dowiedzenie w pewny sposób, iż państwo było w przypadku niewydolności danego EPIC prawnie zobowiązane do zwrotu wierzytelności.

53 Komisja podnosi, że twierdzenia dotyczące rzekomego wykorzystania negatywnych domniemań lub założeń są niedopuszczalne ze względu na to, iż w żaden sposób nie wskazują one naruszenia prawa, jakiego miał dopuścić się Sąd, lecz stanowią powtórzenie argumentów podniesionych w pierwszej instancji. W każdym wypadku instytucja ta twierdzi, że twierdzenia te są bezzasadne.

Ocena Trybunału

54 Za pomocą argumentów podniesionych tytułem głównym w ramach zarzutu drugiego wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi, po pierwsze, uznanie, że Komisja mogła przenieść ciężar dowodu istnienia gwarancji ze względu na to, że La Poste nie podlegała przepisom prawa powszechnego regulującym kwestie naprawy i likwidacji przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji, i po drugie, nieuwzględnienie zasad dotyczących standardu dowodu koniecznego do wykazania tego, że udzielono takiej gwarancji.

55 Należy zaś stwierdzić, że twierdzenia te opierają się na błędnym zrozumieniu zaskarżonego wyroku.

56 W pierwszej kolejności należy bowiem podnieść, że w pkt 121 tego wyroku Sąd wyraźnie przyznał, iż Komisja „przeprowadziła pozytywną analizę istnienia nieograniczonej gwarancji państwa na rzecz La Poste", gdyż wzięła ona pod uwagę szereg zgodnych okoliczności – przypomnianych szczegółowo w tym samym punkcie tego wyroku – „które stanowiły wystarczającą podstawę do wykazania, że La Poste skorzystała – ze względu na posiadany przez nią status EPIC – z dorozumianej i nieograniczonej gwarancji państwa" i w ramach których fakt, że La Poste nie podlegała przepisom regulującym postępowania upadłościowe i likwidacyjne, stanowi jedynie punkt wyjścia dla pogłębionej i przeprowadzonej na szerszą skalę analizy danego krajowego systemu prawnego.

57 Z tego punktu zaskarżonego wyroku wynika więc, że Sąd co do zasady nie zatwierdził przyjęcia przez Komisję jakichkolwiek negatywnych domniemań i przeniesienia przez nią ciężaru dowodu.

58 W drugiej kolejności bezzasadna jest również argumentacja dotycząca błędów, jakich miał się dopuścić Sąd w pkt 73 i 74 zaskarżonego wyroku ze względu na potwierdzenie rozumowania opartego na przyjętym przez Komisję w pkt 126 i 131 spornej decyzji domniemaniu i przeniesieniu przez nią ciężaru dowodu.

59 W tych motywach spornej decyzji Komisja ograniczyła się bowiem do oddalenia pewnych podniesionych przez Republikę Francuską argumentów dotyczących tego, czy rozpatrywana dorozumiana gwarancja – przy założeniu, że takowa istnieje – nie została unieważniona wejściem w życie ustawy organicznej z dnia 1 sierpnia 2001 r. w przedmiocie ustawy budżetowej. Poczynione na wstępie domniemanie istnienia takiej gwarancji stanowi przedstawienie przez Komisję rozumowania samej wnoszącej odwołanie. Potwierdzając w pkt 73 i 74 zaskarżonego wyroku zasadność ocen dokonanych przez Komisję w tych motywach spornej decyzji, Sąd ewidentnie nie zatwierdził przyjęcia negatywnych domniemań czy też przeniesienia ciężaru dowodu w zakresie wykazania istnienia dorozumianej i nieograniczonej gwarancji państwa dla La Poste.

60 W trzeciej kolejności należy również oddalić argument, zgodnie z którym w pkt 119 zaskarżonego wyroku Sąd błędnie zinterpretował ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko MTU Friedrichshafen, gdyż dotyczył on przyjęcia przez Komisję ostatecznej decyzji w przedmiocie pomocy państwa na podstawie niekompletnych lub fragmentarycznych informacji, co nie miało miejsca w niniejszym przypadku.

61 Po pierwsze, Sąd przytoczył ten wyrok jedynie po to, aby odeprzeć argumentację podniesioną przez skarżącą w pierwszej instancji, która opierała na nim swe twierdzenie, zgodnie z którym na Komisji zawsze spoczywa obowiązek przedstawienia pozytywnego dowodu istnienia pomocy.

62 Po drugie, przypominając jednocześnie, że takie orzecznictwo jest pozbawione znaczenia w rozpatrywanym przypadku, Sąd w każdym wypadku słusznie uznał w pkt 119 zaskarżonego wyroku, iż Komisja „nie może twierdzić, że przedsiębiorstwo odniosło korzyść stanowiącą pomoc państwa, opierając się po prostu na negatywnym przypuszczeniu, opartym na braku informacji pozwalających na dojście do przeciwnego wniosku, gdy brak jest innych informacji umożliwiających stwierdzenie odniesienia takiej korzyści”.

63 Taka ocena jest w istocie zgodna z orzecznictwem Trybunału dotyczącym zasad rządzących rozkładem ciężaru dowodu w dziedzinie pomocy państwa, zgodnie z którym Komisja jest zobowiązana do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w sprawie kwestionowanych środków w sposób staranny i bezstronny, tak aby dysponowała w chwili wydania ostatecznej decyzji możliwie najbardziej kompletnymi i wiarygodnymi informacjami, by to uczynić (zob. podobnie wyrok z dnia 2 września 2010 r. w sprawie C-290/07 P Komisja przeciwko Scott, Zb.Orz. s. I-7763, pkt 90).

64 W czwartej i ostatniej kolejności należy stwierdzić, że Sąd również nie dopuścił się nieuwzględnienia zasad dotyczących standardu dowodu koniecznego do wykazania tego, iż podmiotowi prawa publicznego, takiemu jak EPIC, udzielono dorozumianej i nieograniczonej gwarancji państwa, oraz tego, iż w niniejszym przypadku został spełniony warunek związany z występowaniem zasobów państwowych.

65 Jak bowiem podkreślił rzecznik generalny w pkt 35 i 36 swej opinii, aby dowieść istnienia takiej gwarancji, które nie wynika ze wyraźnie z żadnego przepisu prawa czy też umowy, Komisja może oprzeć się na zbiorze istotnych, dokładnych i zgodnych poszlak w celu sprawdzenia, czy zgodnie z prawem wewnętrznym państwo jest naprawdę zobowiązane do zaangażowania swych zasobów celem pokrycia strat upadającego EPIC i, co za tym idzie, zgodnie z wymogami określonymi w utrwalonym orzecznictwie, czy występuje wystarczająco konkretne prawdopodobieństwo powstania w przyszłości dodatkowego obciążenia dla państwa (zob. wyrok z dnia 19 marca 2013 r. w sprawach połączonych C-399/10 P i C-401/10 P Bouygues i Bouygues Télécom przeciwko Komisji i in. oraz Komisja przeciwko Francji i in., pkt 106 i przytoczone tam orzecznictwo).

66 Wynika z tego, że w pkt 120 zaskarżonego wyroku Sąd słusznie stwierdził, iż po pierwsze, „charakter dowodów, jakich powinna dostarczyć Komisja, jest w znacznej mierze uzależniony od charakteru przewidywanego środka państwowego", i po drugie, iż istnienie dorozumianej gwarancji państwa „można [...] wyprowadzić z szeregu współistniejących okoliczności, wystarczająco wiarygodnych i spójnych, wynikających między innymi z interpretacji właściwych przepisów prawa krajowego".

67 Biorąc pod uwagę powyższe, należy oddalić wszystkie argumenty podniesione tytułem głównym w ramach zarzutu drugiego.

W przedmiocie argumentów podniesionych tytułem ewentualnym w ramach zarzutu drugiego oraz w przedmiocie zarzutu trzeciego

Argumentacja stron

68 Treścią argumentów podniesionych tytułem ewentualnym w ramach zarzutu drugiego oraz zarzutu trzeciego jest twierdzenie Republiki Francuskiej, że Sąd przeinaczył przedstawiony przez Komisję i przypomniany w pkt 121 zaskarżonego wyroku materiał dowodowy – w szczególności ten oparty na przepisach prawa francuskiego – uznając, iż przemawia on za istnieniem nieograniczonej gwarancji państwa na rzecz La Poste.

69 Zarzut trzeci dzieli się na cztery części.

70 W ramach pierwszej części tego zarzutu wnosząca odwołanie twierdzi, że Sąd w pkt 69–77 zaskarżonego wyroku przeinaczył orzecznictwo francuskich sądów: Conseil constitutionnel (decyzja nr 2001-448 DC z dnia 25 lipca 2001 r.) i Conseil d'État (wyrok z dnia 1 kwietnia 1938 r. w sprawie Société de l'Hôtel d'Albe, *Recueil des décisions du Conseil d'État*, s. 341, oraz opinia z dnia 8 września 2005 r. nr 371558), a także pismo Conseil d'État z 1995 r. oraz pismo francuskiego ministra gospodarki, finansów i przemysłu z dnia 22 lipca 2003 r., uznając, iż Komisja słusznie doszła do wniosku, że prawo francuskie nie wyklucza możliwości przyznania przez państwo dorozumianej gwarancji na rzecz EPIC.

71 W drugiej części tego samego zarzutu Republika Francuska podnosi, że Sąd w pkt 84–87 zaskarżonego wyroku przeinaczył prawo francuskie, potwierdzając wyciągnięte przez Komisję wnioski w przedmiocie konsekwencji zastosowania ustawy nr 80-539.

72 Część trzecia tego samego zarzutu została oparta na przeinaczeniu prawa francuskiego, jakiego miał dopuścić się Sąd w pkt 92–99 zaskarżonego wyroku ze względu na to, że rozstrzygnął, iż Komisja mogła słusznie utożsamić przesłanki powstania odpowiedzialności państwa z mechanizmem gwarancji, opierając się na wydanym przez Conseil d'État w dniu 18 listopada 2005 r. rozstrzygnięciu w sprawie Société fermière de Campoloro i in. (*Recueil des décisions du Conseil d'État*, s. 515), piśmie Conseil d'État z 1995 r. oraz wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 26 września 2006 r. w sprawie Société de gestion du port de Campoloro i Société fermière de Campoloro przeciwko Francji (skarga nr 57516/00, zwanym dalej „wyrokiem w sprawie Campoloro").

73 Ponadto zdaniem wnoszącej odwołanie w zakresie dotyczącym możliwości zastosowania w niniejszym przypadku określonych w tym wyroku zasad Sąd również uchybił ciążącemu na nim obowiązkowi uzasadnienia – w szczególności w pkt 99 zaskarżonego wyroku.

74 W części czwartej zarzutu trzeciego Republika Francuska zarzuca Sądowi, że w pkt 102 zaskarżonego wyroku uznał on, iż przeniesienie praw i zobowiązań związanych z wykonywaniem zadania z zakresu usług publicznych wiąże się co do zasady z przeniesieniem praw i obowiązków podmiotu, któremu powierzono to zadanie.

75 Dodatkowo wnosząca odwołanie podnosi, że uznając, iż prawo francuskie ustanawia dorozumianą i nieograniczoną gwarancję na rzecz La Poste, Sąd miał dopuścić się błędu w kwalifikacji prawnej okoliczności faktycznych.

76 Komisja jest zdania, że argumenty powołane w części drugiej zarzutu drugiego oraz w zarzucie trzecim są niedopuszczalne ze względu na to, iż nie wskazują one żadnego przeinaczenia materiału dowodowego czy też błędu w kwalifikacji prawnej okoliczności faktycznych, a rząd francuski ogranicza się do zakwestionowania dokonanej przez Sąd oceny prawa francuskiego.

Ocena Trybunału

77 Podniesione tytułem ewentualnym w ramach zarzutu drugiego i w zarzucie trzecim oraz w istocie odpowiadające sobie argumenty oparte zostały, po pierwsze, na przeinaczeniu i błędnej kwalifikacji prawa francuskiego, jakich miał dopuścić się Sąd, oraz po drugie, na braku uzasadnienia pozostającym w związku z dokonaną przez Sąd wykładnią wyroku w sprawie Campoloro.

78 W odniesieniu do, w pierwszej kolejności, argumentów dotyczących błędów w analizie prawa francuskiego, należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w sytuacji, gdy Sąd dokonał ustalenia lub oceny okoliczności faktycznych, Trybunał jest na podstawie art. 256 TFUE uprawniony jedynie do kontroli kwalifikacji prawnej tych okoliczności i skutków prawnych, które wywiódł z nich Sąd. Ocena okoliczności stanu faktycznego nie stanowi zatem, z zastrzeżeniem przeinaczenia dowodów przedstawionych przed Sądem, kwestii prawnej podlegającej jako taka kontroli Trybunału (zob. w szczególności wyroki: z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie C-551/03 P General Motors przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-3173, pkt 51, 52, a także z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie C-352/09 P ThyssenKrupp Nirosta przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-2359, pkt 179, 180).

79 W zakresie dotyczącym przeprowadzanej w ramach odwołania analizy dokonanej przez Sąd oceny prawa krajowego Trybunał jest uprawniony jedynie do sprawdzenia tego, czy nie doszło do przeinaczenia tego prawa (wyroki z dnia 24 października 2002 r. w sprawie C-82/01 P Aéroports de Paris przeciwko Komisji, Rec. s. I-9297, pkt 63; z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie C-318/09 P A2A przeciwko Komisji, pkt 125).

80 W tym względzie należy jednak podnieść, że przeinaczenie musi w oczywisty sposób wynikać z akt sprawy, bez konieczności dokonania nowej oceny faktów i dowodów (wyroki: z dnia 22 grudnia 2008 r. w sprawie C-487/06 P British Aggregates przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-10515, pkt 98; z dnia 10 lutego 2011 r. w sprawie C-260/09 P Activision Blizzard Germany przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-419, pkt 53; a także ww. wyrok w sprawie A2A przeciwko Komisji, pkt 105).

81 W niniejszym przypadku zaś Republika Francuska nie powołała się na takie przeinaczenie, gdyż nie wykazała, że Sąd poczynił stwierdzenia, które byłyby w oczywisty sposób sprzeczne z treścią rozpatrywanych przepisów prawa francuskiego, czy też przypisał któremuś z nich zakres, którego ten w porównaniu z innymi składającymi się na akta sprawy elementami ewidentnie nie posiada.

82 Przeciwnie, podnosząc argumenty przedstawione w pkt 68–74 niniejszego wyroku, Republika Francuska ograniczyła się w rzeczywistości do zakwestionowania dokonanej przez Sąd oceny materiału dowodowego, na który składają się rozpatrywane przepisy prawa francuskiego lub też dotyczące ich orzecznictwo, które zostało już szczegółowo przeanalizowane w pkt 62–99 zaskarżonego wyroku i przypomniane w pkt 121 tego wyroku.

83 Tak samo w odniesieniu do podnoszonego tytułem ewentualnym w ramach zarzutu trzeciego błędu w kwalifikacji prawnej okoliczności faktycznych wystarczy stwierdzić, że podnosząc ten argument, Republika Francuska w rzeczywistości nie podważyła konsekwencji wyciągniętych z błędnej kwalifikacji charakteru prawnego rozpatrywanych przepisów prawa francuskiego, ograniczając się jedynie do zakwestionowania przeprowadzonej przez Sąd oceny tych właśnie przepisów.

84 W tych okolicznościach należy odrzucić jako niedopuszczalne wszystkie argumenty podniesione tytułem ewentualnym w ramach zarzutu drugiego oraz w zarzucie trzecim.

85 W odniesieniu do, w drugiej kolejności, argumentu dotyczącego braku uzasadnienia pkt 99 zaskarżonego wyroku w odniesieniu do twierdzenia dotyczącego zakresu zastosowania wyroku w sprawie Campoloro do celu wyciągnięcia wniosku o istnieniu gwarancji państwa na rzecz La Poste, należy przypomnieć, że przeprowadzana w ramach odwołania przez Trybunał kontrola ma na celu w szczególności sprawdzenie tego, czy Sąd odpowiedział w sposób wymagany prawem na wszystkie argumenty przedstawione przez wnoszącego odwołanie (wyrok z dnia 2 kwietnia 2009 r. w sprawie C-202/07 France Télécom przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-2369, pkt 41 i przytoczone orzecznictwo).

86 Niemniej jednak zgodnie z utrwalonym orzecznictwem spoczywający na Sądzie na mocy art. 36 i art. 53 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej obowiązek uzasadnienia wyroku nie nakazuje mu przedstawienia wywodów, które w wyczerpujący sposób podejmowałyby punkt po punkcie argumentację przedstawioną przez strony sporu. Uzasadnienie to może być zatem dorozumiane, pod warunkiem że umożliwia ono zainteresowanym poznanie podstaw, na których Sąd oparł swe rozstrzygnięcie, a Trybunałowi dostarcza elementów wystarczających do dokonania kontroli w trybie odwołania (ww. wyrok w sprawie A2A przeciwko Komisji, pkt 97 i przytoczone tam orzecznictwo).

87 W niniejszym przypadku należy podnieść, że w pkt 99 zaskarżonego wyroku Sąd po prostu przypomniał tytułem podsumowania twierdzenie skarżącej w pierwszej instancji dotyczące wartości dowodowej wyroku w sprawie Campoloro, do którego się jednak ustosunkował w jasnej, jednoznacznej i wyczerpującej odpowiedzi udzielonej w pkt 93, 94 i 97 zaskarżonego wyroku, w których przeprowadził on analizę tych fragmentów spornej decyzji, w których Komisja utożsamiła możliwości powstania odpowiedzialności państwa w przypadku niewydolności danego EPIC z mechanizmem automatycznej i nieograniczonej gwarancji zobowiązań tego podmiotu.

88 Z tego względu, ponieważ uzasadnienie dotyczące tego twierdzenia zarówno umożliwia Republice Francuskiej poznanie przyczyn, dla których Sąd go nie uwzględnił, jak i dostarcza Trybunałowi elementów wystarczających do dokonania jego kontroli, argument dotyczący uchybienia przez Sąd ciążącemu na nim obowiązku uzasadnienia należy oddalić jako bezzasadny.

89 W związku z powyższym wszystkie argumenty podniesione tytułem ewentualnym w ramach zarzutu drugiego oraz w zarzucie trzecim należy częściowo odrzucić jako niedopuszczalne, a częściowo oddalić jako bezzasadne.

W przedmiocie zarzutu czwartego

Argumentacja stron

90 W zarzucie czwartym Republika Francuska podnosi przede wszystkim, że Sąd, uznając w istocie w pkt 106 i 108 oraz 123 i 124 zaskarżonego wyroku, iż Komisja wykazała w sposób wymagany przez prawo istnienie korzyści, która wynikała z gwarancji państwa przyznanej La Poste, naruszył zasady regulujące ciężar dowodu i standard dowodowy w tym zakresie i, co za tym idzie, dopuścił się

naruszenia prawa. Wbrew bowiem temu, co wynika z tych punktów, Komisja była zobowiązana do wykazania skutków rzeczywistych, a nie – potencjalnych, a w każdym razie nie mogła domniemywać istnienia tego rodzaju skutków.

91 Tytułem ewentualnym Republika Francuska twierdzi, że Sąd przeinaczył przedstawiony mu materiał dowodowy, uznając, po pierwsze, w pkt 110 zaskarżonego wyroku, iż Komisja miała prawo powołać się na metody oceny wykorzystywane przez agencje ratingowe celem potwierdzenia istnienia korzyści, a nie jego wykazania. Podobnego przeinaczenia miał dopuścić się on rozstrzygając w pkt 111, 116 i 123 tego wyroku, że Komisja dostarczyła materiał dowodowy stanowiący wystarczającą podstawę do wykazania, iż przyznana La Poste gwarancja przysporzyła korzyści, odrzucając ponadto podniesione przez rząd francuski argumenty, zgodnie z którymi agencje ratingowe nie były „wyczulone" na status prawny La Poste.

92 Zdaniem Komisji ten zarzut jest bezzasadny w zakresie, w jakim za jego pomocą podważana jest dokonana przez Sąd analiza w przedmiocie skutków, jakie instytucja ta ma wykazać w odniesieniu do istniejącej pomocy, oraz niedopuszczalny w części dotyczącej przeinaczenia, gdyż w rzeczywistości stanowi on żądanie ponownego przeanalizowania materiału dowodowego.

Ocena Trybunału

93 W zarzucie czwartym Republika Francuska zarzuca Sądowi przede wszystkim to, że dopuścił się naruszenia prawa, rozstrzygając, że Komisja wykazała w sposób wymagany przez prawo istnienie korzyści, która wynikała z przyznanej rzekomo La Poste gwarancji państwa, oraz, tytułem ewentualnym, przeinaczenie materiału dowodowego.

94 W tym względzie należy przypomnieć, że pojęcie pomocy obejmuje nie tylko świadczenia pozytywne, ale również interwencje, które w różnych formach zmniejszają obciążenia, jakim zazwyczaj podlega budżet przedsiębiorstwa, i które przez to – mimo że nie są subwencjami w ścisłym znaczeniu tego słowa – mają taki sam charakter i identyczne skutki (ww. wyrok w sprawach połączonych Bouygues i Bouygues Télécom przeciwko Komisji i in. oraz Komisja przeciwko Francji i in., pkt 101 i przytoczone tam orzecznictwo). Za pomoc uznaje się więc interwencje, które niezależnie od swej formy mogą uprzywilejowywać przedsiębiorstwa w sposób bezpośredni lub pośredni lub które winny być uznane za korzyść gospodarczą, jakiej przedsiębiorstwo będące beneficjentem nie uzyskałoby w normalnych warunkach rynkowych (zob. wyroki: z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00 Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg, Rec. s. I-7747, pkt 84; a także z dnia 8 września 2011 r. w sprawie C-279/08 P Komisja przeciwko Niderlandom, Zb.Orz. s. I-7671, pkt 87).

95 Ze względu na to zaś, że interwencje państwowe przyjmują różne postaci i że ich analizę należy przeprowadzać pod kątem ich skutków, nie można wykluczyć, iż gwarancja państwa sama przysparza korzyści, z których mogą wynikać dodatkowe obciążenia dla państwa (zob. wyrok z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie C-200/97 w sprawie Ecotrade, Rec. I-7907, pkt 43, a także ww. wyrok w sprawach połączonych Bouygues i Bouygues Télécom przeciwko Komisji i in. oraz Komisja przeciwko Francji i in., pkt 107).

96 Jak bowiem zostało już rozstrzygnięte przez Trybunał, kredytobiorca, który uzyskał pożyczkę zagwarantowaną przez władze publiczne danego państwa członkowskiego, uzyskuje zwykle korzyść ze względu na to, że ponoszony przezeń koszt finansowy jest niższy niż ten, który ponosiłby on, gdyby musiał uzyskać to samo finansowanie i tę samą gwarancję po cenach rynkowych (zob. wyrok z dnia 8 grudnia 2011 r. w sprawie C-275/10 Residex Capital IV, Zb.Orz. s. I-13043, pkt 39).

97 Wreszcie z pkt 1.2, 2.1 i 2.2 obwieszczenia Komisji w sprawie zastosowania art. 87 [WE] i 88 [WE] do pomocy państwa w formie gwarancji wyraźnie wynika w tym względzie, że nieograniczona gwarancja państwa na rzecz przedsiębiorstwa, którego forma prawna wyklucza możliwość przeprowadzenia

postępowania upadłościowego lub związanego z niewypłacalnością, przysparza temu przedsiębiorstwu natychmiastowej korzyści i stanowi pomoc państwa ze względu na to, iż jej beneficjent nie musi płacić państwu za ponoszone przez nie ryzyko i wskutek tego umożliwia „uzyskanie korzystniejszych warunków finansowych kredytu w stosunku do normalnie dostępnych na rynkach finansowych".

98 Z powyższego wynika, że jak podkreślił rzecznik generalny w pkt 58 opinii, istnieje wzruszalne domniemanie, iż przyznanie dorozumianej i nieograniczonej gwarancji państwa na rzecz przedsiębiorstwa, które nie podlega uregulowanym w prawie powszechnym przepisom dotyczącym postępowań upadłościowych i likwidacyjnych, pociąga za sobą poprawę sytuacji finansowej tego przedsiębiorstwa poprzez uwolnienie od kosztów, które normalnie obciążałyby jego budżet.

99 Zatem w ramach postępowania w przedmiocie istniejących systemów pomocowych do udowodnienia przysporzenia korzyści będącemu beneficjentem przedsiębiorstwa wystarczy, że Komisja wykaże samo istnienie takiej gwarancji, i nie musi ona wykazywać skutków wywieranych przez tę gwarancję od momentu jej udzielenia.

100 W świetle powyższego należy stwierdzić, że argumenty podniesione przez Republikę Francuską w ramach zarzutu czwartego są bezzasadne.

101 W pierwszej kolejności należy oddalić podniesione tytułem głównym argumenty dotyczące nieuwzględnienia zasad rządzących ciężarem dowodu i standardem dowodowym w zakresie dotyczącym wykazania istnienia korzyści wynikającej z dorozumianej i nieograniczonej gwarancji państwa.

102 W tym względzie należy podnieść, że Sąd uznał, iż Komisja nie popełniła błędu stwierdzając istnienie takiej korzyści, rozstrzygając w pkt 106 i 108 zaskarżonego wyroku, iż taka gwarancja „może generalnie oznaczać przyznanie korzyści", gdyż jest przyznawana bez świadczenia wzajemnego i umożliwia jej beneficjentowi uzyskanie warunków finansowania korzystniejszych niż te, które uzyskałby on wyłącznie na podstawie swych wyników, tym samym zmniejszając presję wywieraną na jego budżet.

103 Wprawdzie w świetle tych twierdzeń prawdą jest, że jak podnosi wnosząca odwołanie, Sąd przedstawił wewnętrznie sprzeczne i niewystarczające uzasadnienie, rozstrzygając z jednej strony w pkt 123 zaskarżonego wyroku na podstawie nieznajdującego zastosowania orzecznictwa, iż nie zachodzi potrzeba wykazania rzeczywistych skutków w odniesieniu do pomocy, która została już przyznana, i twierdząc z drugiej strony w pkt 124 tego samego wyroku, że „[p]onadto rzeczywisty skutek korzyści, jakiej przysparza gwarancja państwa, może być domniemywany".

104 Jak jednak podniósł rzecznik generalny w pkt 69 swej opinii, taki błąd nie może pociągnąć za sobą uchylenia zaskarżonego wyroku. W tych pkt 123 i 124 Sąd doszedł jednak do słusznego wniosku, że Komisja uczyniła zadość dotyczącym ciężaru dowodu i standardu dowodowego wymogom nałożonym na nią w zakresie wykazania tego, czy dorozumiana i nieograniczona gwarancja państwa przysparza korzyści, wyjaśniając, iż gwarancja taka umożliwia kredytobiorcy „uzyskanie niższych stóp oprocentowania kredytu lub też zaoferowanie niższego zabezpieczenia".

105 W drugiej kolejności należy również oddalić podniesione tytułem ewentualnym argumenty oparte na przeinaczeniu materiału dowodowego przedstawionego w pkt 91 niniejszego wyroku.

106 W tym względzie należy na wstępie stwierdzić, że ze względu na to, iż Republika Francuska w rzeczywistości nie podniosła żadnego przeinaczenia materiału dowodowego, argumenty te są dopuszczalne jedynie w takim zakresie, w jakim zostały one podniesione odnośnie do naruszenia prawa, jakiego zdaniem wnoszącej odwołanie miał dopuścić się Sąd, zatwierdzając dokonaną przez Komisję i mającą czysto potwierdzający charakter analizę metod stosowanych przez agencje ratingowe.

107 Należy jednak stwierdzić, że jak podkreślił rzecznik generalny w pkt 62 swej opinii, z uwagi na poczynione w pkt 98 i 99 niniejszego wyroku stwierdzenie, zgodnie z którym można domniemywać istnienie korzyści, jakiej przysparza swemu beneficjentowi dorozumiana i nieograniczona gwarancja państwa, Komisja była w prawie wykorzystać dane dostarczone przez agencje ratingowe jedynie celem potwierdzenia istnienia takiej korzyści.

108 W tych okolicznościach Sąd w pkt 110 zaskarżonego wyroku słusznie potwierdził znaczenie, jakie miało dla sprawy odniesienie się przez Komisję w spornej decyzji do metod stosowanych przez agencje ratingowe.

109 Należy zatem oddalić wszystkie argumenty podniesione w ramach zarzutu czwartego.

110 Z całości powyższych rozważań wynika, że odwołanie należy w całości oddalić.

W przedmiocie kosztów

111 Zgodnie z art. 184 §2 regulaminu postępowania przed Trybunałem jeżeli odwołanie jest bezzasadne, Trybunał rozstrzyga o kosztach. Zgodnie z art. 138 § 1 tego regulaminu, mającym na podstawie jego art. 184 § 1 zastosowanie do postępowania odwoławczego, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie kosztami postępowania Republiki Francuskiej, a Republika Francuska przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

1) Odwołanie zostaje oddalone.

2) Republika Francuska zostaje obciążona kosztami postępowania.

Podpisy